

Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztály
SJTБ Jövőkutatási Tudományos Albizottság

Dr. Kovács Géza
a hazai jövőkutatás mestere
90. születésnapjára

„50 éves a magyar jövőkutatás”

Dr. Nováky Erzsébet

2018. április 20.

Ki a mester?

Az, aki

- a tudományban rendszeresen új és új eredményeket mutat föl
- iskolateremtő egyéniség
- szárnyakat (nemcsak védőszárnyakat) ad másoknak, elsősorban a fiataloknak
- ötletei, javaslatai előre mutatnak és az emberiség haladását szolgálják
- példamutató életvitel szerint él
- figyelmes, kellemes ember

Az idevezető utak

Korai kutatások

1952-63: mezőgazdasági összehasonlító vizsgálatok

1960-75: hosszú távú mezőgazdasági elgondolások

Az egyetemi oktatás modernizálása és támogatása

1960-as évek:

- terv-matematika szak indítása
- Szociológia tárgy, Népgazdasági információs rendszerek tárgy bevezetése
- a tanárképzés megújítása, a távlati szemlélet erősítése

1967-től, MKKE és OT között:

- ösztöndíjas gyakornoki rendszer kiépítése
- státuszok fiatal oktatóknak

A mesterré válás

1968: Futurológia kutatószeminárium (MKKE)

1968- együttműködés az MTA TSZCS-vel

1970- Prognosztikai Klub az SZVT támogatásával

1974-1999: MTA-MKKE: Nagy távlatú komplex jövő kutatás kutatócsoport, MTA Tám. Kutatóhely, fiatalok indítása

1976: MTA IX. O. Jövő kutatási Bizottság alakítása, 1988-ig elnöke

1976: tudományági helyzetjelentés

1981-87: elnök, KGST Tudományos - Műszaki Fejlődés Prognosztizálása Munkabizottság

1972-től: KGST Tudományos - Műszaki Fejlődés Prognosztikai Munkacsoport és a Fiatal Tudósok Nyári Iskolája

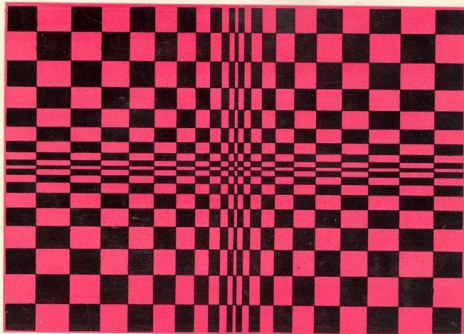
1972: I. 1978: II. és 1985: III. hazai jövő kutatási konferencia

A nagy távlatok és a tervezés

KOVÁCS GÉZA

A NAGY TÁVLATOK ÉS A TERVEZÉS

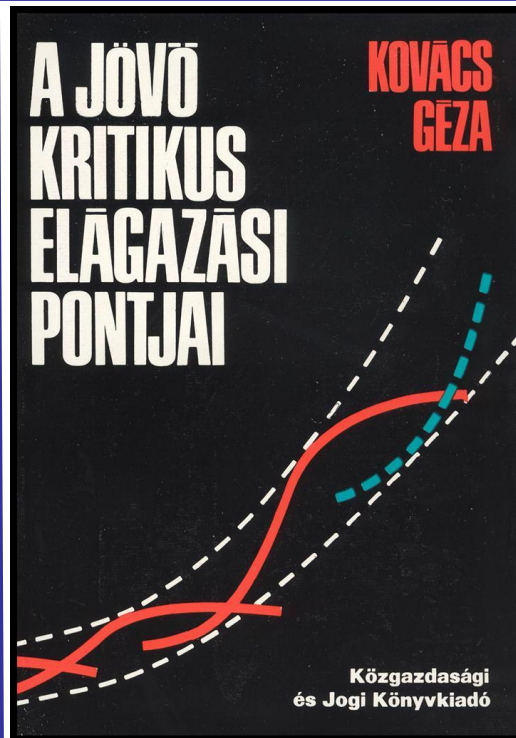
KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ

KJK, 1970

- A nagy távlatok jelentése
- A tervezés külső köre
- A jövő „hároms egysege” (műszaki fejlődés, közgazdasági racionalitás és a humanizáció)
- Az 1. hazai jövőkép kidolgozása
- Színvonal és struktúra 2000-ben hazánkban - 4000 \$/fő

„Hagyjunk csekket
kitöltetlenül”

A jövő kritikus elágazási pontjai

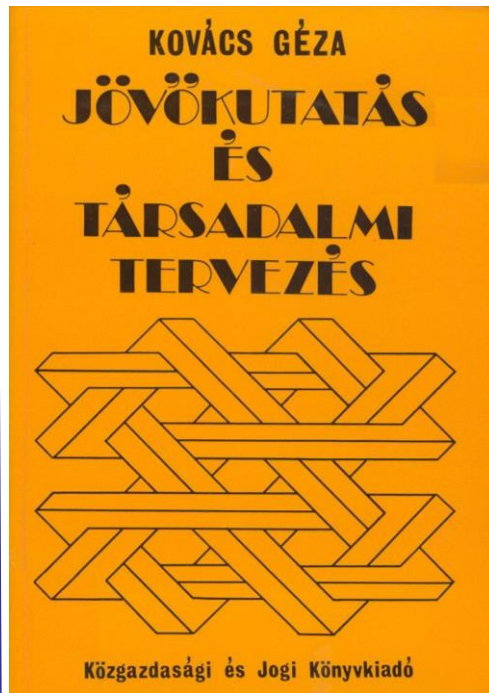

KJK, 1975

- Tudomány, ideológia, utópia és a jövő kutatás
- Jövővel foglalkozás \neq menekülés a jövőbe
- Jövőérzékeny tevékenységek (tervezés, oktatás, regionális rendszerek kiépítése, környezetvédelem)

Tartós irányzatok és fejlődési fordulópontok kapcsolata

Jövő kutatás és társadalmi tervezés

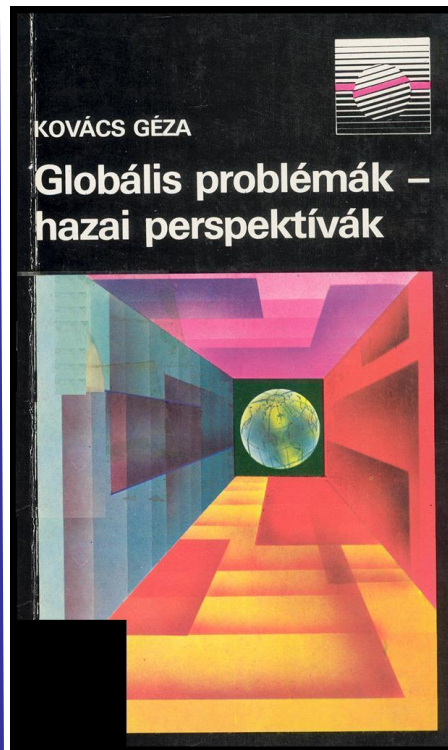
KJK, 1979

- A jövő kutatás és a társadalmi tervezés kapcsolata
- A nagy távlatú komplex jövőkép kidolgozása
- Az N-szektoros és az N-dimenziós tervezés

Jövőképelemek

(természeti környezet, a társadalom technikai-gazdasági bázisa, a társadalom tagozódása, életmód és értékek)

Globális problémák - hazai perspektívák

- Az időtényező
- Globális problémák
- A világ és hazánk az új fejlődési szakasz előtt

A társadalmi stabilitás és az átállás végrehajtása

Kossuth, 1983

Nagy távlatú fejlődéstendenciák (Magyarország 2020-ig)

MSZMP KB TTI, 1985

- Hazai fejlődésünk nemzetközi összefüggésrendszere
- Egy következő fejlődési-formációs szakasz (poszt-szocializmus) körvonalai
- A társadalomirányítási mechanizmus továbbfejlesztése

A kormányzati munka továbbfejlesztése

Modernizáció és szociális biztonság

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Jövő kutatás Tanszék

Dr. Kovács Géza:

Modernizáció és szociális biztonság

1995

Szétesett világ,
szétesett eszmerendszerek,
a jövő-felfogások kavalkádja

Kettős jövőkép

- 2020: modernizáció és szociális biztonság (alapszükséglet) összekapcsolása („harmadik út”)
- 2000: gazdasági problémák megoldása

BKE JT, 1995

Közép- és hosszú távú stratégiák összekapcsolása

Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
Jövőkutatás Tanszék

KÖZÉP- ÉS HOSSZÚTÁVÚ STRATÉGIÁK ÖSSZEKAPCSOLÁSÁNAK
LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI

T 01819. sz. OTKA kutatás zárótanulmánya
I. kötet

Témavezető: Kovács Géza DSc
Professor Emeritus

Budapest, 1997.

Rendszerváltás:

- tervezés felszámolása
- jövőkép hiánya

Újra össze kell kapcsolni a
jövőkutatást és a tervezést.

A jövőkutatás önmagában nem elég a
jövő befolyásolásához!

A különböző időtávú stratégiák
összekapcsolása

BKE JT, 1997

Előttünk és mögöttünk az ezredforduló

BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM
Környezettudományi Intézet
Jövőkutatási Kutatóközpont

ELŐTTÜNK ÉS MÖGÖTTÜNK AZ EZREDFORDULÓ

I.

Alaptanulmányok

T 026271. számú OTKA kutatás

Témavezető:
Kovács Géza DSc
professor emeritus

Budapest
2001.

- Az ezredforduló vonzereje
- A jövővel való nem tudományos foglalkozás felélénkülése
- Jövőtudatok szubjektivitása és sokszínűsége

A jövő sokszínűsége

BKE JT, 2001

Mit hagyott ránk?

- az intézményült magyar jövő kutatás alapjainak lerakását és az alapok folyamatos erősítését
- a jövő kutatás elméleti-metodológiai kérdéseinek szocialista viszonyok közötti tisztázását
- a jövő kutatás hazai elfogadtatását a tudományos szférával
- az egyetemi szintű jövő kutatás oktatás bevezetését
- generációk tanítását jövő kutatási ismeretekre és nevelését a jövő orientált szemléletre

Mit tanulhatunk Kovács Gézától, a jövőkutatás mesterétől?

- a fantáziát nem nélkülöző gondolkodást
- az új iránti érzékenységet
- a szisztematikus tudományos kutatást
- a határidők betartását
- a türelmet
- a fiatalok ötleteinek felkarolását
- a közvetlenséget
- „az ellenséggel is tárgyalni kell” szemléletet
- a nyugodtságot

És ezt a hamiskás mosolyt

